

Elia op de Karmel (1)

1 Koningen 18

27 augustus 2023
Benthuizen

achtergrond...

- speelt zich af in de tijd van koning Achab
 - ongeveer 60 tot 80 jaar na de dood van Salomo (= de splitsing van het rijk)

achtergrond...

- speelt zich af in de tijd van koning Achab
 - ongeveer 60 tot 80 jaar na de dood van Salomo (= de splitsing van het rijk)
- Elia had Achab aangezegd: er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij op mijn woord (17:1)

achtergrond...

- speelt zich af in de tijd van koning Achab
 - ongeveer 60 tot 80 jaar na de dood van Salomo (= de splitsing van het rijk)
- Elia had Achab aangezegd: er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij op mijn woord (17:1)
- Elia wordt Goddelijk verzorgd en bewaard bij de beek Krit (17:2-6)

achtergrond...

- speelt zich af in de tijd van koning Achab
 - ongeveer 60 tot 80 jaar na de dood van Salomo (= de splitsing van het rijk)
- Elia had Achab aangezegd: er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij op mijn woord (17:1)
- Elia wordt Goddelijk verzorgd en bewaard bij de beek Krit (17:2-6)
- vervolgens wordt hij gezonden naar de weduwe van Sarfat (17:7-24)

achtergrond...

- speelt zich af in de tijd van koning Achab
 - ongeveer 60 tot 80 jaar na de dood van Salomo (= de splitsing van het rijk)
- Elia had Achab aangezegd: er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij op mijn woord (17:1)
- Elia wordt Goddelijk verzorgd en bewaard bij de beek Krit (17:2-6)
- vervolgens wordt hij gezonden naar de weduwe van Sarfat (17:7-24)
- in het derde jaar van droogte gaat Elia naar Achab toe om regen aan te kondigen (18:1,2)

¹⁷ Zodra Achab Elia zag, zeide Achab tot hem:
 Zijt gij daar, gij, die Israel in het ongeluk stort?

vanwege de aanzegging van droogte
 17:1

ויהי	כראות	אחאב	את־אליהו	ויאמר	אחאב	אליו
en ¹ hij-is	alszien-van	Achab	Elia	en ¹ hij-zegt	Achab	tothem
-	zodra-zag	- Achab	Elia	zeide	Achab	tot-hem

האתה	זה	עכר	ישראל
?jij	dit	moeilijkheden-veroorzakende	Israël
gij-zijt?	daar	gij-die-in-het-ongeluk-stort	Israël

¹⁸ Doch hij zeide: Ik heb Israel niet in het ongeluk gestort, maar gij en uws vaders huis, doordat gij de geboden *van JAHWEH* hebt verzaakt en de Baals zijt nagelopen.

de dynastie van Omri

אבִּיךָ	וּבֵית	אַתָּה	וְאִם	כִּי	אֶת־יִשְׂרָאֵל	»	לֹא	עָכַרְתִּי	וַיֹּאמֶר
vader-vanjou	en-huis-van	jij	veeleer	maar	Israël	»	ik-veroorzaak-moeilijkheden	niet	en-hij-zegt
uws-vaders	en-huis	gij	-	maar	Israël	-	ik-heb-in-het-ongeluk-gestort	niet	doch-hij-zeide

אַחֲרֵי	הַבַּעַלִּים	וּתְלַךְ	יְהוָה	אֶת־מִצְוֹת	»	בְּעִזְבְּכֶם
de-Baäls	achter	en-jij-gaat	Jahwe	instructies-van	»	in-verlaten-van-jullie
de-Baäls	-	en-zijt-nagelopen	des-HEREN	de-geboden	-	doordat-gij-hebt-verzaakt

18 Doch hij zeide: Ik heb Israel niet in het ongeluk gestort, maar gij en uws vaders huis, doordat gij de geboden *van JAHWEH* hebt verzaakt en de Baals zijt nagelopen.

- = meervoud > soortnaam
- bet: 'heer' van een plaats of sfeer

אבִּיךָ	וּבֵית	אַתָּה	וְאִם	כִּי	אֶת־יִשְׂרָאֵל	»	לֹא	עָכַרְתִּי	וַיֹּאמֶר
vader-vanjou	en-huis-van	jij	veeleer	maar	Israël	»	ik-veroorzaak-moeilijkheden	niet	en-hij-zegt
uws-vaders	en-huis	gij	-	maar	Israël	-	ik-heb-in-het-ongeluk-gestort	niet	doch-hij-zeide

אַחֲרַי	הַבְּעָלִים	וּתְלַךְ	יְהוָה	אֶת־מִצְוֹת	»	בְּעִזְבְּכֶם
de-Baäls	achter	en-ljij-gaat	Jahwe	instructies-van	»	in-verlaten-van-jullie
de-Baäls	-	en-zijt-nagelopen	des-HEREN	de-geboden	-	doordat-gij-hebt-verzaakt

¹⁹ Nu dan, laat heel Israel tot mij bijeenroepen naar de berg Karmel...

gebergte over een strook van 25 km van Jizreël tot aan de Middellandse Zee

- Karmel - 'boomgaard'

ועתה שלח קבץ אלי את-כל ישראל אל-הר הכרמל
de-Karmel berg-van tot Israël geheel » totmij breng-bijeen! zend! ennu
Karmel de-berg naar Israël heel - tot-mij bijeenroepen laat nu-dan

¹⁹ ... ook de vierhonderd vijftig profeten van de Baal en de vierhonderd profeten van de Asjera, die van de tafel van Izebel eten.

= onderhouden door de koningin

ואת-נביאי	הבעל	ארבע מאות	וחמשים ונביאי	האשרה	ארבע מאות
en»	de-Baäl	vier	envijftig	de-Asjera	vier
profeten-van	van-de-Baäl	-honderd	vijftig	en-de-profeten	-honderd

אכלי	שלחן	איזבל
etenden-van	tafel-van	Izebel
die-eten	van-de-tafel	van-Izebel

¹⁹ ... ook de vierhonderd vijftig profeten van de Baal en de vierhonderd profeten van de Asjera, die van de tafel van Izebel eten.

= *gewijde paal (fallus-symbool)*

ואת-נביאי	הבעל	ארבע מאות	וחמשים ונביאי	האשרה	ארבע מאות
en»	de-Baäl	vier	envijftig	de-Asjera	vier
profeten-van	van-de-Baäl	-honderd	vijftig	van-de-Asjera	-honderd
de-profeten	de-profeten	en-de-profeten	en-de-profeten	en-de-profeten	en-de-profeten

אכלי	שלחן	איזבל
etenden-van	tafel-van	Izebel
die-eten	van-de-tafel	van-Izebel

²⁰ Daarop zond Achab heen
 onder alle Israëlieten
 en riep de profeten naar de berg Karmel bijeen.

door wanhoop gedreven

ויקבץ	ישראל	בני	אחאב בכל	וישלח
en ¹ hij-brengt-bijeen	Israël	zonen-van	in ¹ alle Achab	en ¹ hij-zendt
en-riep-bijeen	Israëlieten	-	onder-alle Achab	daarop-zond-heen

את הנביאים	אל	הר	הכרמל
»	de-profeten	tot	de-Karmel
-	de-profeten	naar	Karmel

21 Toen naderde Elia
tot het gehele volk en zeide:
Hoelang zult gij aan beide zijden mank gaan?...

- = hinken op twee gedachten
- > mank, verlamd door geen keuze te maken

ויגש אליהו אל-כל -העם ויאמר
en¹hij-zegt hetvolk geheel tot Elia en¹hij-komt-dichtbij
en-zeide het-volk gehele tot Elia toen-naderde

עד -מתי אתם פסחים על -שתי הסעפים
de^oopinies twee-van op hinkenden jullie wanneer? tot
zijden beide aan zult-mank-gaan gij -lang hoe-

21 ... Indien *JAHWEH* God is, volgt Hem na;
 maar indien het de Baal is, volgt hem na.
 Doch het volk antwoordde hem niets.

men kán geen twee heren dienen
 Mat.6:24

אחרי	לכו	הבעל	ואם	אחרי	לכו	האלהים	יהוה	אם
achterhem	gaat!	de-Baäl	enindien	achterhem	gaat!	de-Elohim	Jahwe	indien
na-hem	volgt	het-is-de-Baäl	maar-indien	na-Hem	volgt	is-God	de-HERE	indien

דבר	אתו	העם	ענו	ולא
woord	»hem	hetvolk	zij-antwoorden	enniet
-iets	hem	het-volk	antwoordde	doch-n-

22 Voorts zeide Elia tot het volk:
Ik ben als profeet van JAHWEH alleen
overgebleven, en de profeten van de Baal
zijn vierhonderd vijftig man.

Izebel had alle profeten van JAHWEH gedood
▪ de 100 overgeblevenen waren verborgen
door de hofmeester Obadja; 18:4,13

וּנְבִיאֵי	לְבַדִּי	לַיהוָה	נְבִיא	אֲנִי	נוֹתַרְתִּי	אֶל-הָעָם	אֵלֵיהֶוּ	וַיֹּאמֶר
en-profeten-van	totalleen-van-mij	totJahwe	profeet	ik-resteer	ik	hetvolk	tot	Elia en-hij-zegt
en-de-profeten	alleen	des-HEREN	als-profeet	ben-overgebleven	ik	het-volk	tot	Elia voorts-zeide

וְחַמְשִׁים	אַרְבַּע	מֵאוֹת	הַבַּעַל
man	envijftig	honderden	de-Baäl
man	vijftig	-honderd	zijn-vier- van-de-Baäl

23 Laat men ons nu twee stieren geven;
 laten zij voor zich de ene stier uitkiezen,
 die aan stukken houwen
 en op het hout leggen,
 maar geen vuur daarbij aanbrengen...

האחד	הפר	להם	ויבחרו	שנים פרים	לנו	ויתנו
de-ene	de-jonge-stier	tothenzelf	en- ^l zij-kiezen	jonge-stieren	twee totons	en- ^l zij-geven
ene	de-stier	voor-zich	laten-zij-uitkiezen	stieren	twee ons	nu-laait-men-geven

	ישימו	לא	ואש	על-העצים	וישימו	וינתהו
	^l zij-plaatsen	niet	en-vuur	hethout ^(p) op	en- ^l zij-plaatsen	en- ^l zij-snijden-in-stukken-hem
	aanbrengen-daarbij	geen	maar-vuur	het-hout op	en-leggen	aan-stukken-houwen-die

23 ... dan zal ik de andere stier bereiden,
op het hout leggen
en ook geen vuur daarbij aanbrengen.

אָשִׁים	לֹא	וְאֵשׁ	עַל־הָעֵצִים	וַנִּתֵּן	הָאֶחָד	אֶת־הַפָּר	אֶעֱשֶׂה	וְאֲנִי		
^l ik-plaats	niet	en-vuur	hethout ^(p)	op	enik-geef	de-ene	dejonge-stier	»	^l ik-doe	enik
aanbrengen-daarbij	ook-geen	en-vuur	het-hout	op	leggen	andere	de-stier	-	zal-bereiden	dan-ik

24 Roept gij dan de naam van uw god aan,
 en ik zal de naam *van JAHWEH* aanroepen.
De God die met vuur zal antwoorden,
die zal God zijn.
 En het gehele volk antwoordde: Dat is goed.

*zo sanctioneert God het altaar en het offer
 Lev.9:24 vergl. 10:1 ("vreemd vuur")*

וקראתם	בשם	אלהיכם	ואני אקרא	בשם	יהוה	והיה	האלהים אשר-
enjullie-roepen	in-naam-van	elohim-vanjullie	en-ik	in-naam-van	Jahwe	en-hij-is	die de-Elohim
dan-gij-roept-aan	de-naam	van-uw-god	en-ik	zal-aanroepen	de-naam	- des-HEREN	die de-God

יענה	באש	הוא	האלהים ויען	כל	העם	ויאמרו	טוב הדבר
hij-antwoordt	in ^{het} -vuur	hij	de-Elohim	en ^{hij} -antwoordt	hetvolk	en ^{zij} -zeggen	hetwoord goed
zal-antwoorden	met-vuur	God die-zal-zijn	en-antwoordde	gehele	het-volk	: het-volk	dat-is goed

25 Daarna zeide Elia tot de profeten van de Baal: Kiest voor u de ene stier uit en bereidt hem eerst, want gij zijt met zovelen. Roept dan de naam van uw god aan, maar brengt geen vuur daarbij.

ויאמר	אליהו	לנביאי	הבעל	בחרו לכם	הפר	האחד	ועשו	ראשנה	כי
en ¹ hij-zegt	Elia	tot:profeten-van	de-Baäl	kiest !	totjulliezelf	de-ene	endoeet !	eerst	dat
Elia	daarna-zeide	tot-de-profeten	van-de-Baäl	kiest	voor-u	de-stier	en-bereidt-hem	het-eerst	want

אתם	הרבים	וקראו	בשם	אלהיכם	ואש	לא	תשימו
jullie	develen	enroept !	innaam-van	elohim-vanjullie	envuur	niet	jullie-plaatsen
gij-zijt	met-zovelen	dan-roept-aan	de-naam	van-uw-god	maar-vuur	geen	brengt-daarbij

26 Toen namen zij de stier die hij hun gaf, bereidden hem, riepen van de morgen tot de middag de naam van de Baal aan en zeiden: Baal, antwoord ons!

ויקחו	את־הפר	אשר־נתן	להם	ויעשו	ויקראו	בשם	הבעל־
en ¹ zij-nemen	» die dejonge-stier	hij-geeft	tothen	en ¹ zij-doen	riepen-aan	in-naam-van	de-Baäl
- toen-zij-namen	de-stier	hij-gaf	hun	bereidden-hem	riepen-aan	de-naam	van-de-Baäl

מהבקר	ועד	הצהרים־	לאמר	הבעל	עננו
vanafde-ochtend	entot-aan	hetmiddaguur	totzeggen-van	de-Baäl	antwoord-ons !
van-de-morgen	tot	de-middag	en-zeiden	Baäl	antwoord-ons

26 ... maar er kwam geen geluid
 en niemand gaf antwoord.
 Daarbij hinkten zij om het altaar
 dat zij gemaakt hadden.

rituele dans

- *zie eerder 18:21*

עשה	אשר	על-המזבח	ויפסחו	ענה	ואין	קול	ואין	
hij-maakt	dat	het-altaar	en- ^l zij-hinken	antwoordende	en-er-is-geen	stem	en-er-is-geen	
zij-hadden-gemaakt	dat	het-altaar	om	daarbij-zij-hinkten	gaf-antwoord	en-niemand	geluid	maar-geen-er-kwam

27 Toen het middag was geworden,
begon Elia hen te bespotten en zeide...

gebeurt veelvuldig in de Schrift
 Ps.115:4-8; 135:15-18; Jes.44:6-20

וייהי	בצהרים	ויהתל	בהם	אליהו ויאמר	קראו בקול גדול
en ^l hij-is	in ^{het} -middaguur	en ^l hij-bagatelliseert	in-hen	Elia in-hen	grote in-stem roept!
	middag toen-het-was-geworden	begon-te-bespotten	hen	Elia hen	luider - roept

כי	-אלהים הוא
dat	hij elohim
	hij-is een-god want-immers

27 Toen het middag was geworden,
 begon Elia hen te bespotten en zeide:
 Roept luider, want hij is immers een god...

*zo hoog verheven...
 hij hoort het misschien niet*

קראו בקול גדול	אליהו ויאמר	בהם	ויהתל	בצהרים	ויהי
grote in-stem roept!	en-hij-zegt	Elia in-hen	en-hij-bagatelliseert	in-het-middaguur	en-hij-is
luider - roept	en-zeide	Elia hen	begon-te-bespotten	middag	toen-het-was-geworden

הוא	אלהים	כי
hij	elohim	dat
hij-is	een-god	want-immers

27 ... Hij is zeker in gepeins,
of hij heeft zich afgezonderd...

eufemisme: 'naar het toilet'

הוא	ישן	אולי	לו	ל־דרך	וכי	לו		ל־שיג	וכי	שיה	כי	הוא
<i>hij</i>	<i>slapende</i>	<i>misschien</i>	<i>tothem</i>	<i>weg</i>	<i>en-dat</i>	<i>tothem</i>		<i>afwending</i>	<i>en-dat</i>	<i>meditatie</i>	<i>dat</i>	<i>hij</i>
hij	slaapt	misschien	hij-is	op-reis	of	zich	hij-heeft-afgezonderd	of-zeker	hij-is-in-gepeins	zeker	hij-is	

27 ... Hij is zeker in gepeins,
 of hij heeft zich afgezonderd,
 of hij is op reis;
 misschien slaapt hij en moet wakker worden.

הוא	ישן	אולי	לו	ל־דרך	וכי	לו		ל־שיג	וכי	שיה	כי	הוא
hij	slapende	misschien	tothem	weg	en-dat	tothem		afwending	en-dat	meditatie	dat	hij
hij	slaapt	misschien	hij-is	op-reis	of	zich	hij-heeft-afgezonderd	of-zeker	hij-is-in-gepeins	zeker	hij-is	

28 Toen riepen zij luider en maakten zich naar hun gewoonte insnijdingen met zwaarden en speren, totdat zij dropen van bloed.

*typerend voor afgoderij:
de mens moet god bewegen*

*vergl. Paulus op de Areopagus (Hand.17:25):
God heeft geen mensen nodig omdat
Hijzelf leven, adem en alles geeft*

-	עד	וברמחים	בחרבות	כמשפטם	גדול	בקול	ויקראו
	tot-aan	en-in ^{de} -lansen	in ^{de} -zwaarden	als-gewoonte-van-hen	en ^l -zij-geselen-zichzelf	grote in-stem	en ^l -zij-roepen
	totdat	en-speren	met-zwaarden	naar-hun-gewoonte	en-maakten-zich-insnijdingen	luider	- toen-zij-riepen

עליהם	דם	שפך
overhen	bloed	vergieten-van
zij	van-het-bloed	dropen

29 En zodra de middag voorbij was,
tot tegen het brengen van het avondoffer,
geraakten zij in geestvervoering,
maar er kwam geen geluid,
en niemand gaf antwoord,
of sloeg er acht op.

trance, mantra's, onverstaanbare klanken

ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד
totdoen-opgaan-van	tot-aan	en-zij-profeteren-uit-zichzelf	hetmiddaguur	alspasseren-van	en-hij-is
het-brengen	tot-tegen	zij-geraakten-in-geestvervoering	de-middag	zodra-was-voorbij	en

קשב	ואין	ענה	ואין	קול	ואין	המנחה
aandacht	en-er-is-geen	antwoordende	en-er-is-geen	stem	en-er-is-geen	heterkennings-offer
sloeg-acht-er-op	of	gaf-antwoord	en-niemand	geluid	maar-geen-er-kwam	van-het-avondoffer

³⁰ Toen zeide Elia tot het gehele volk:
 Nadert tot mij.
 En het gehele volk naderde tot hem.
 Daarop herstelde hij het altaar *van JAHWEH*,
dat omvergehaald was.

*door Izebels godsdienstig programma
 19:10,14*

ויאמר	אליהו	לכל	העם	גשו	אלי	ויגשו	כל	העם	אליו
en ¹ hij-zegt	Elia	tot-geheel	hetvolk	komt-dichtbij!	totmij	en ¹ zij-komen-dichtbij	geheel	hetvolk	tothem
Elia	toen-zeide	tot-gehele	het-volk	nadert	tot-mij	en-naderde	gehele	het-volk	tot-hem

וירפא	את	מזבח	יהוה	ההרוס
en ¹ hij-heelt	»	altaar-van	Jahwe	hetgesloopt-zijnde
-	daarop-hij-herstelde	het-altaar	des-HEREN	dat-was-omvergehaald

31 Elia nam twalf stenen naar het getal van de stammen der zonen van Jakob, tot wie het woord *van JAHWEH* gekomen was: Israel zal uw naam zijn.

profetisch spreekt het herstel van het altaar van Israëls herstel

ויקח	אליהו	שתים	עשרה	אבנים	כמספר	שבטי	בני	יעקב	אשר	היה
Elia en ¹ hij-neemt	Elia	tw-	tien-van	stenen	alsgetal-van	stammen-van	zonen-van	Jakob	wie	hij-is
nam	Elia	tw-	-aalf	stenen	naar-het-getal	van-de-stammen	der-zonen	- van-Jakob	-	was-gekomen

דבר	יהוה	אליו	לאמר	ישראל	יהיה	שמך
woord-van	Jahwe	tothem	totzeggen-van	Israël	hij-is	naam-van-jou
het-woord	des-HEREN	: tot-wie		Israël	zal-zijn	uw-naam

32 Hij bouwde met de stenen een altaar
in de naam *van JAHWEH*...

geen bewerkte stenen!
Ex.20:25,26

כבית	תעלה	ויעש	יהוה	בשם	מזבח	את־האבנים	ויבנה
als-behuizing-van	greppel	en ¹ hij-maakt	Jahwe	in-naam-van	altaar	de-stenen	en ¹ hij-bouwt
ter-wijdte	een-groeve	en-maakte	des-HEREN	in-de-naam	een-altaar	de-stenen	met
							hij-bouwde

למזבח	סביב	זרע	סאתים
tot ^{het} -altaar	rondom	zaad	twee-seahs
het-altaar	rondom	zaad	van-twee-maten

32 Hij bouwde met de stenen een altaar
 in de naam *van JAHWEH*,
 en maakte rondom het altaar
 een groeve ter wijdte van twee maten zaad.

= een brede goot

כבית	תעלה	ויעש	יהוה	בשם	מזבח	את־האבנים	ויבנה	
als-behuizing-van	greppel	en ^l -hij-maakt	Jahwe	in-naam-van	altaar	de-stenen	en ^l -hij-bouwt	
ter-wijdte	een-groeve	en-maakte	des-HEREN	in-de-naam	een-altaar	de-stenen	met	hij-bouwde

למזבח	סביב	זרע	סאתים
tot ^{het} -altaar	rondom	zaad	twee-seahs
het-altaar	rondom	zaad	van-twee-maten

33 Hij schikte het hout,
hieuw de stier aan stukken
en legde die op het hout.

יערך	את-העצים	וינתח	את-הפר	וישם	על-העצים
» en- ^l hij-rangschikt	het-hout ^(p)	en- ^l hij-snijdt-in-stukken	» en- ^l hij-snijdt-in-stukken	de-jonge-stier	op en- ^l hij-plaatst
hij-schikte	het-hout	hieuw-aan-stukken	-	de-stier	op en-legde-die

34 Toen zeide hij:
 Vult vier kruiken met water
 en giet ze uit over het brandoffer
 en over het hout...

וַיֹּאמֶר	מֵאוֹרְבַעַת	כְּדִים	מִיַּם	וַיִּצְקוּ	עַל־הָעֹלָה	וְעַל־הָעֵצִים			
en-hij-zegt	vier	kruiken	water ^(p)	engiet !	op	hetopstijg-offer	en-op	het-hout ^(p)	
toen-hij-zeide	vult	kruiken	met-water	en-giet-uit-ze	over	het-brandoffer	en-over	het-hout	

34 ... Daarna zeide hij:
 Doet het ten tweeden male.
 En zij deden het ten tweeden male.
 Daarna zeide hij: Doet het ten derden male.
 En zij deden het ten derden male,

3 x 4 (=12!) kruiken water

שלשו

doet-derde-keer !

ויאמר

en-hij-zegt

וישנו

en-zij-herhalen

שנו

herhaalt !

ויאמר

en-hij-zegt

doet-het-ten-derden-male daarna-hij-zeide en-zij-deden-het-ten-tweeden-male doet-het-ten-tweeden-male daarna-hij-zeide

וישלשו

en-zij-doen-derde-keer

en-zij-deden-het-ten-derden-male

³⁶ Op de tijd nu,
dat men het avondoffer brengt,
 trad de profeet Elia naar voren en zeide...

*het tijdstip dat de Heer stierf maar
 ook gelinkt is aan Israëls herstel
 Dan.9:21; Hand.3:1 (vergl.3:21)*

ויאמר	אליהו הנביא	ויגש	המנחה	בעלות	ויהי
en ¹ hij-zegt	de-profeet	en ¹ hij-komt-dichtbij	heterkennings-offer	in-doen-opgaan-van	en ¹ hij-is
en-zeide	de-profeet	Elia	trad-naar-voren	het-avondoffer	dat-men-brengt nu-op-de-tijd

³⁶ ... JAHWEH,
God van Abraham, Isaak en Israel...

Jakob = Israël geworden!
vergl. 18:31

יהוה	אלהי	אברהם	יצחק	וישראל	היום	יודע	כי	-	אתה	אלהים	בישראל
Jahwe	Elohim-van	Abraham	Isaäk	en-Israël	vandaag	'hij-wordt-geweten	jij	dat			
HERE	God	van-Abraham	Isaäk	en-Israël	heden	moge-bekend-worden	Gij-zijt	dat			

ואני	עבדך	ובדברך	עשיתי	את	כל	-	הדברים	האלה
enik	dienaar-vanjou	en-in-woorden-van-jou	ik-doe	»	alle			
en-dat-ik-ben	uw-knecht	-	doe	-	al			

36 ... *JAHWEH*,
 God van Abraham, Isaak en Israel,
 heden moge bekend worden,
 dat Gij God zijt in Israel,
 en dat ik uw knecht ben,
 en op uw bevel al deze dingen doe.

יהוה	אלהי	אברהם	יצחק וישראל היום	יודע	כי - אתה	אלהים בישראל
Jahwe	Elohim-van	Abraham	en-Israël Isaäk	'hij-wordt-geweten	jij dat	in-Israël Elohim
HERE	God	van-Abraham	en-Israël Isaäk	moge-bekend-worden	Gij-zijt dat	in-Israël God

ואני	עבדך	ובדברך	עשיתי את כל - הדברים האלה
enik	dienaar-vanjou	en-in-woorden-van-jou	de-deze de-dingen alle » ik-doe
en-dat-ik-ben	uw-knecht	-	deze dingen al - doe

³⁷ Antwoord mij, *JAHWEH*, antwoord mij,
 opdat dit volk wete,
 dat Gij, *JAHWEH*, God zijt,
 en dat Gij hun hart weer terugneigt.

ענני יהוה ענני וידעו העם הזה כי -אתה יהוה האלהים ואתה
 en-jij de-Elohim Jahwe jij dat hetdit hetvolk en-¹zij-weten antwoord-mij! Jahwe antwoord-mij!
 en-dat-Gij God HERE Gij-zijt dat dit volk opdat-wete antwoord-mij HERE antwoord-mij

הסבת את-לבם אחרנית
 terug hart-van-hen » jij-doet-omkeren
 weer hun-hart - terugneigt

38 Toen schoot het vuur *van JAHWEH* neer en verteerde het brandoffer, het hout, de stenen en de aarde, en lekte het water in de groeve op.

het water verdampte ogenblikkelijk

ותפל	אש	יהוה	ותאכל	את־העלה	ואת־העצים	ואת־האבנים	ואת־
en ¹ zij-valt	vuur-van	Jahwe	en ¹ zij-verslindt	»	en ¹ het-opstijg-offer	en ¹ hethout ^[p]	en ¹ de-stenen
toen-schoot-neer	het-vuur	des-HEREN	en-verteerde	-	het-brandoffer	-	het-hout

העפר	ואת־המים	אשר־בתעלה	לחכה
en ¹ de-losse-aarde	en ¹ het-water ^[p]	dat	in ^{de} griepel
de-aarde	en	-	in-de-groeve

lekte-op in-de-groeve - het-water en

39 Toen het gehele volk dat zag,
wierpen zij zich op hun aangezicht en zeiden:
JAHWEH, die is God!
JAHWEH, die is God!

zoals het gehele volk straks zal erkennen...

- "na drie jaar en zes maanden" (Jak.5:17)
- na het 1260 dagen-getuigenis van 'Elia en Mozes' (Openb.11)
- door Goddelijk ingrijpen van bovenaf

וירא	כל	העם	ויפלו	על-פניהם	ויאמרו	יהוה	הוא	האלהים	יהוה
en-hij-ziet	geheel	hetvolk	en-zij-vallen	op	en-zij-zeggen	Jahwe	hij	de-Elohim	Jahwe
toen-zag-dat	gehele	het-volk	zij-wierpen-zich	hun-aangezicht	en-zeiden	de-HERE	die-is	God	de-HERE

הוא האלהים
hij de-Elohim
God die-is

wordt vervolgd...